

**UCHWAŁA NR XVIII/242/20
RADY MIEJSKIEJ WE FROMBORKU**

z dnia 3 grudnia 2020 r.

**w sprawie
przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku
na lata 2021-2023**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713) oraz art.176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) Rada Miejska we Fromborku uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2021-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy we Fromborku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej we Fromborku

Ryszard Pawluczuk

Załącznik do Uchwały nr XVIII/242/20
Rady Miejskiej we Fromborku
z dnia 3 grudnia 2020 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2021-2023

Frombork 2021

Spis treści

I. Wstęp.....	5
II. Podstawa prawna.....	5
III. Założenia ogólne.....	6
IV. Diagnoza.....	7
V. Cele i działania Programu.....	10
VI. Efekty i Rezultaty Programu.....	10
VII. Adresaci Programu.....	11
VIII. Realizatorzy Programu.....	11
IX. Źródła finansowania.....	11
X. Monitoring i ewaluacja.....	12

I. Wstęp

Z dniem 31 grudnia 2020 r. kończy się okres obowiązywania i realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2018-2020 przyjętego Uchwałą Nr XXVI/277/17 Rady Miejskiej we Fromborku z dnia 28 grudnia 2017 r. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Obowiązek ten wynika z art. 176 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej szczegółowo określa zasady i formy pomocy rodzinom przeżywającym trudności. Obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny powinien być realizowany przy wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich instytucji publicznych, organizacji pozarządowych a także innych instytucji oraz osób realizujących zadania związane pośrednio lub bezpośrednio ze wsparciem rodziny i ochroną dzieci.

II. Podstawa prawna

Rodzina i dziecko są chronione w ustawodawstwie polskim w przepisach prawnych o najwyższej randze czyli Konstytucji. W art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest zapis, że „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”¹.

Pozostałe akty prawa, na podstawie których opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny :

1. Ustawa z 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (tj. Dz. U. z 2020, poz. 821).
2. Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).
3. Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).
4. Ustawa z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 111).
5. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (tj. Dz. U. 2019 r. poz. 2277 ze zm.).

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483ze zm.).

6. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 218).
7. Ustawa z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).
8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Frombork na lata 2015-2024 przyjęta Uchwałą Nr III/26/15 Rady Miejskiej we Fromborku z dnia 29 stycznia 2017 r.

III. Założenia ogólne

Rodzina w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi podstawową komórką społeczeństwa a także jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Rodzina, w której występuje problem opiekuńczo-wychowawczy powinna być objęta wsparciem przez odpowiednie instytucje i organizacje działające na rzecz rodziny. Dobro dziecka jest priorytetem co dla służb pomocowych jest najważniejszym wyznacznikiem działania.

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną.

Obowiązek wspierania rodziny spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, m.in.: Policją, instytucjami oświatowymi i podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z w/w ustawą dziecko ma prawo do wychowywania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną, opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, powrotu do rodziny, do utrzymania osobistych kontaktów z rodzicami (chyba, że sąd postanowi inaczej), stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań, przekonań oraz zabawy i wypoczynku, pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia, ochroną przez arbitralną lub bezprawną integracją w życie dziecka, informacji i wyrażania opinii w sprawach które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem,

poszanowaniem tożsamości religijnej i kulturowej, dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia².

Wspieranie rodziny może być prowadzone w dwojaki sposób tj;

- w formie pracy z rodziną,
- w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- 2) terapii i mediacji,
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

W celu wsparcia rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawczej dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego, rodzinie może być przydzielony asystent rodziny lub zapewnione wsparcie przez rodzinę wspierającą.

W przypadku, gdy nie ma możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców biologicznych dzieci są kierowane do pieczy zastępczej prowadzonej w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. W takim przypadku podejmuje się działania mające na celu zrealizowanie planu pracy z rodziną i dzieckiem, który pozwoli na powrót dziecka do rodziny biologicznej.

IV. Diagnoza

Gmina Frombork jest gminą miejsko-wiejską położoną w powiecie braniewskim. Składa się z 11 sołectw: Baranówka, Biedkowo, Bogdany, Drewnowo, Jędrychowo, Krzywiec, Krzyżewo, Narusa, Nowe Sadłuki, Ronin-Nowiny, Wielkie Wierzno.

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy Frombork liczba mieszkańców w poszczególnych latach przedstawiała się następująco³:

² Art. 4 ustawy z 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (tj. Dz. U. z 2020, poz. 821).

Data	Liczba zameldowanych osób
31.12.2017	3657
31.12.2018	3594
31.12.2019	3557

Powody przyznania pomocy, liczba rodzin i osób w rodzinie, którym udzielono pomocy w latach 2017-2019⁴

Powód korzystania z pomocy społecznej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinie		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Ubóstwo	118	100	88	262	192	142
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	1	0	1	1	0	1
Bezrobocie	126	105	79	298	249	187
Niepełnosprawność	59	62	58	103	103	83
Długotrwała lub ciężka choroba	62	60	60	109	96	92
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	15	29	21	76	129	101
Bezradność w sprawach opiekunczo-wychowawczych	16	15	18	52	41	59
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z	1	2	3	1	2	4

³ Dane pozyskane z UMiG Frombork, Dział Ewidencji Ludności z dnia 19.10.2020 r.

⁴ Dane pozyskane z MGOPS we Fromborku z dnia 19.10.2020 r.

zakładu karnego						
Alkoholizm lub narkomania	46	37	37	60	45	47
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	1	0	0	1	0	0
Kłeska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w latach 2017-2018⁵

	2017	2018	2019
Liczba rodzin	14	20	22
Liczba dzieci w rodzinach	28	43	48

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz koszt ponoszony przez Gminę⁶

	2017	2018	2019
Liczba dzieci	8	9	5
Koszt ponoszony przez Gminę	20 770,47	43 453,91	48 994,29

Procedura Niebieskich Kart⁷

	2017	2018	2019
Liczba nowych Niebieskich Kart (założonych w Gminie + otrzymanych z innych Gmin)	18+1	12+2	17+3
Liczba zamkniętych Niebieskich Kart	5	12	12
Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego	15	13	15

⁵ Tamże

⁶ Tamże

⁷ Tamże

Liczba spotkań Grup Roboczych	97	144	91
Liczba wysłanych Niebieskich Kart do prokuratury	2	4	5

V. Cele i działania Programu

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2021-2023 jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej, która ma za zadanie umacnianie więzi rodzinnych, promowanie zdrowego stylu życia, uświadomienie o zagrożeniach wywołanych spożywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz stosowaniem przemocy.
2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
3. Zwiększenie oferty pomocy i opieki specjalistycznej.
4. Rozwijanie metod pracy z rodziną.
5. Podnoszenie standardów pracy, wzmocnienie potencjału kadrowego poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych w zakresie pracy z rodziną.
6. Wspieranie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

VI. Efekty i rezultaty Programu

1. Ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.
2. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.
3. Zapobiegania powstawania sytuacji kryzysowych w rodzinach poprzez podejmowanie działań profilaktycznych.
4. Poprawa sytuacji bytowej rodzin poprzez zabezpieczenie podstawowych potrzeb.
5. Dostęp do usług publicznych.
6. Zagospodarowanie wolnego czasu dzieciom i młodzieży, promocja zdrowego stylu życia.
7. Promowanie wartości dużych rodzin.

8. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych.
9. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VII. Adresaci Programu

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Rodziny, w których występuje przemoc w rodzinie lub problem uzależnienia od alkoholu lub substancji psychoaktywnych.
3. Dzieci i młodzież z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Osoby, instytucje i organizacje działające na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

VIII. Realizatorzy Programu

Na terenie Gminy Frombork w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną zaangażowane są instytucje o zasięgu gminnym i powiatowym:

- Urząd Miasta i Gminy we Fromborku,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku,
- Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we Fromborku,
- Zespół Szkół we Fromborku,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rejonowa we Fromborku,
- Posterunek Policji we Fromborku,
- Sąd Rejonowy w Braniewie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Braniewie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,
- Organizacje pozarządowe.
- inne.

IX. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2021-2023 będą:

- środki własne Gminy,

- dotacje z budżetu państwa,
- środki pozabudżetowe- projekty.

X. Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2021-2023 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku. Corocznie do dnia 31 marca Kierownik MGOPS przedłoży Radzie Miejskiej we Fromborku sprawozdanie za rok poprzedni z realizacji Programu.

Monitoring będzie odbywał się na bieżąco, równolegle z realizacją poszczególnych zadań przy współpracy wszystkich instytucji zaangażowanych we wspieranie rodziny.